

- **Luni, 8 ianuarie 2018**, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a participat la **emisiunea matinală** intitulată *Tonul zilei* (Hangoló) a redacției în limba maghiară, Radio Cluj. Acesta și realizatorii emisiunii, István Ambrus și Márton Varga-Mihály, au vorbit despre egalitatea de gen. Tematica emisiunii a fost inspirată de adoptarea în Islanda a unor noi prevederi legale, care interzic salarizarea diferită în funcție de gen. În emisiune s-a discutat despre fenomenul de inegalitate a salarizării între femei și bărbați (gender pay gap), despre cauzele acestor diferențe și posibilele metode de promovare a egalității de gen. Puteți asculta înregistrarea emisiunii [aici](#).
- **Vineri, 26 ianuarie 2018**, [Plainer Zsuzsa](#) (cercetător ISPMN) a participat la ședința anuală a Secției de Mass-Media și Comunicare a Societății Academice Cluj. La **sesiunea științifică** intitulată **Raportul despre mass-media transilvăneană** (Erdélyi Médiajelentés), cercetătoarea a susținut **prezentarea** cu titlul *Székrol Marosvásárhelyre Budapesten át - magyarságkép a nagyszombeni ASTRA filmfesztivál első húsz évének filmjeiben* [Din Sic spre Târgu-Mureș, ruta Budapesta - reprezentarea minorității maghiare în filmele ASTRA proiectate în primii 20 de ani ai festivalului].
- **Luni, 29 ianuarie 2018**, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a fost invitat la **emisiunea Transilvania Policromă** a redacției pentru minorități a Televiziunii Române, regionala Cluj. Redactorii emisiunii au fost Andrea Ghiță și Lavinia Dandoci. Tema discutată a fost comemorarea Holocaustului Romilor. În emisiune au fost prezentate secvențe din filmul documentar **Valea plângerii** (2013) realizat de Triba Film în colaborare cu ISPMN, regia Mihai Andrei Leaha, Andrei Crișan și [Julia Hossu](#) (cercetător ISPMN). La discuții a mai participat prin legătură telefonică istoricul Petre Matei care a coordonat un proiect de istorie orală cu supraviețuitori (finanțat din EEA Grants) și care militează pentru drepturile victimelor romie ale Holocaustului.

Vedeți înregistrarea emisiunii [aici](#).

- **Joi, 1 februarie 2018**, au fost înmânate în cadrul unui eveniment festiv premiile „Anului editorial 2016”. **Premiile** au fost oferite de către Biblioteca Județeană „Octavian Goga” din Cluj-Napoca pentru cele mai bune publicații tipărite în județul Cluj. Au fost distinse 33 de publicații dintre cele 1.469 apărute în 2016. Printre cărțile recunoscute s-a aflat și **volumul** în limba maghiară al cercetătorului ISPMN [Attila Gidó](#), intitulat **Két évtized. A kolozsvári zsidóság a két világháború között** [Două decenii. Evreii din Cluj în perioada interbelică] apărut la Editura Erdélyi Múzeum Egyesület în 2016 (Premiul pentru prezentarea și promovarea Clujului). Detalii mai multe vedeți [aici](#).
- **În perioada 1-17 februarie 2018**, [Plainer Zsuzsa](#) (cercetător ISPMN) a efectuat o **cercetare de teren** în Oradea, în cadrul proiectului ISPMN intitulat **Analiza instituției cenzurii minoritare**. În cadrul acestei cercetări s-au realizat interviuri cu orădenii care au alcătuit publicul Teatrului Maghiar din Oradea. Cercetarea s-a concentrat asupra practicilor culturale caracteristice perioadei 1970-1980. De asemenea, au fost realizate interviuri cu actualii și foștii actori despre cenzura din teatrul orădean în perioada sus-menționată.
- **Luni, 5 februarie 2018**, [Attila Gidó](#) (cercetător ISPMN) a participat la **conferința** intitulată **Többs kötésben - Magyar-zsidó múltak és égtájak** [Legături multiple - trecuturi și orizonturi maghiaro-evreiești]. Evenimentul a avut loc la Academia Maghiară de Servicii Publice, Budapesta. În **prezentarea** sa cu titlul *Trecut maghiaro-evreiesc și prezent în România, de la 1914 până în zilele noastre*, [Attila Gidó](#) a vorbit despre schimbările apărute în autoidentificarea populației evreiești din Transilvania. A prezentat cele mai importante momente de cotitură din istoria evreilor din această regiune în secolul 20, precum: Primul Război Mondial, Unirea Transilvaniei cu România, problema antisemitismului interbelic, Al Doilea Dictat de la Viena, Holocaustul din Transilvania de Nord, reorganizarea vieții evreiești după 1944/1945, desființarea Comitetului Democratic Evreiesc în 1953, problema emigrărilor și renașterea vieții culturale evreiești după 1989.

- **În perioada 7-9 februarie 2018**, a avut loc la München, Germania, **conferința internațională "The Holocaust in the Borderlands: Interethnic Relations and the Dynamics of Violence in Occupied Eastern Europe"** [Holocaustul la periferie: relații interetnice și dinamica violenței în estul Europei sub ocupație], organizată de către Zentrum für Holocaust-Studien am Institut für Zeitgeschichte München. Evenimentul a reunit cercetători care au dezbătut asupra caracterului transnațional al Holocaustului, prin abordări teoretico-interpretative, dar și prin studii de caz legate de conflicte etnice pre-existente, apartenență etnică sau națională și dinamica violenței la periferii. În cadrul unui panel pe tema diviziunilor sociale în societățile multietnice, [Anca Filipovici](#) (cercetător ISPMN) a prezentat **lucrarea** cu titlul "*Interethnic Clashes among Students at the University of Chernovtsy (1930-1940). Daily Life, Propaganda and the Rise of Anti-Semitism in the Multiethnic Borderland of Bukovina*" [Conflicte interetnice între studenții Universității din Cernăuți. 1930-1940. Viață cotidiană, propagandă și ascensiunea antisemitismului în Bucovina multietnică]. Cercetarea a subliniat modul în care societatea divizată a Bucovinei interbelice se reflectă în mediul universitar local, influențat atât de transformarea rolului universității, cât și de implicațiile socio-economice consecutive Primului Război Mondial.
- **Vineri, 9 februarie 2018**, [Jakab Albert Zsolt](#) (cercetător ISPMN) a fost invitat al **emisiunii Tetóterasz** [Terasă pe acoperiș] la Radio Cluj. Tema dezbătută în cadrul emisiunii a fost patrimoniul cultural, metodele și tendințele de patrimonizare din Transilvania.
- **Sâmbătă, 10 februarie 2018**, au fost publicate noi contribuții la colecția de fișe despre cultura roma îngrijită de Proiectul [romani] de la Universitatea din Graz, proiect desfășurat cu suportul Consiliului Europei (Factsheets on Romani Culture, Council of Europe / [romani] PROJECT at the University of Graz). **Articolul** numărul 3.10 intitulat **'Romii maghiari' din Transilvania** este semnat de [László Foszto](#) (cercetător ISPMN). Articolul oferă o introducere generală în tema romilor maghiari (numiți și romungre sau magyar cigányok) și o scurtă discuție critică asupra istoricului cercetării asupra diferitelor aspecte culturale (folclor, muzică, dans, relații interetnice etc.) ale acestei populații de romi.

Link la articol puteți vedea [aici](#). Despre proiect mai multe detalii [aici](#).
- **Luni, 12 februarie 2018**, [Attila Gidó](#) (cercetător ISPMN) a fost invitatul **emisiunii în limba maghiară** de la TVR Cluj „**Erdélyi Figyelő**” [Observator Transilvănean]. Tema discuției a fost problema conținuturilor antisemite în rețelele de socializare. Punctul de pornire al discuției l-a constituit știrea apărută în presa din România conform căreia Guvernul israelian a lansat un software care filtrează conținuturi antisemite pe două rețele de socializare (Facebook și Twitter). Software-ul este în fază de testare și deocamdată analizează conținuturi postate în patru limbi (engleză, franceză, germană și arabă). Rezultatele arată că Bucureștiul este cel de-al treilea cel mai mare furnizor de conținut antisemit din lume. Interviuul poate fi vizionat [aici](#).
- **Miercuri, 14 februarie 2018**, au fost publicate pe pagina de web a ISPMN [Cronologia minorității bulgare](#) și [Cronologia minorității armene](#), perioada 2010-2015. Cronologiile au fost realizate de către Nikolae Markov, respectiv Mihai Stepan-Cazazian, în cadrul celei de-a doua etape a **proiectului ISPMN** „Schimbare de regim în domeniul politicilor față de minorități. [Cronologia minorităților](#) naționale din România”, coordonat de [Attila Gidó](#) (cercetător ISPMN). Aceste materiale sunt primele două din seria dedicată tuturor minorităților cu reprezentare parlamentară. Proiectul se înscrie în linia proiectelor derulate de către Institut, având drept scop realizarea unei cronologii istorice despre minoritățile naționale. Obiectivul cercetării îl constituie istoria minorităților naționale din România în perioada 1989-2015. Cronologia reprezintă un instrument util pentru cercetători și pentru publicul larg în a obține informații detaliate despre minoritățile naționale din România.
- **Vineri, 16 februarie 2018**, Comitetul Consultativ al **Convenției-cadru pentru Protecția Minorităților Naționale, Consiliul Europei** (Advisory Committee on Framework Convention for the Protection of National Minorities) a publicat opinia cea mai recentă despre România împreună cu comentariile Guvernului României. Contribuția ISPMN este recunoscută în ambele documente. Linkul de acces pentru **Opinia a Patra** și comentariile Guvernului României le puteți vizualiza [aici](#).

- **Marti, 27 februarie 2018**, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a fost invitat al **emisiunii *Observator Transilvănean*** (Erdélyi Figyelő), redacția în limba maghiară a studioul regional Cluj, TVR. Discuțiile s-au centrat supra opiniei publicate de Comitetul Consultativ al Convenției-cadru pentru Protecția Minorităților Naționale, Consiliul European, despre situația minorităților din România. Redactorul emisiunii a fost Tibor Feketelaki, iar partener de discuție pe platou, Márton Varga-Mihály. [László Fosztó](#) a prezentat pe scurt procedura de monitorizare a convențiilor internaționale multilaterale și a făcut un sumar al observațiilor cele mai importante ale Comitetului Consultativ. Puteți vizualiza emisiunea înregistrată [aici](#).
- **În luna februarie 2018**, pe **pagina web** a **proiectului transnațional YOU MIG** au fost puse la dispoziția publicului larg studiile de caz despre migrația tinerilor în regiunea Dunării. Metodele de cercetare au fost elaborate de către echipa ISPMN ([Kiss Tamás](#), [Székely István-Gergő](#), Toró Tibor), aceeași echipă fiind responsabilă și pentru coordonarea cercetărilor de teren și efectuarea analizelor. Proiectul implică colaborarea a 19 parteneri (institute statistice, universități și institute de cercetare, autorități publice locale) din 8 state (Ungaria, Austria, Slovenia, România, Bulgaria, Slovacia, Serbia, Germania), România fiind prezentă în proiect prin ISPMN și Municipiul Sfântu Gheorghe. Studiul de caz din România a fost elaborat de către Sólyom Andrea și a fost publicat cu titlul ***Transnational Youth Migration in Sfântu Gheorghe: processes, effects and policy challenges*** [Migrația transnațională a tinerilor în Sfântu Gheorghe: procese, efecte și provocări în domeniul politicilor publice]. Articolul care însoțește și prezintă pe scurt cele șapte studii de caz îl puteți vizualiza [aici](#), iar studiul de caz din România [aici](#).
- A apărut **articolul** intitulat ***Funcțiile sociale ale memoriei în Cluj (1440-2012)*** semnat de [Jakab Albert Zsolt](#) (cercetător ISPMN). In: Știucă, Narcisa - Stoicescu, Adrian (ed.): *Terenuri noi, metode noi. Mihai Pop 110 de la naștere*. Editura Universității din București, București, 2018, 121-138. Scopul cercetării efectuate începând cu anul 2002 a fost de a prezenta, de a descrie și de a interpreta acele formațiuni, reprezentări și procese memoriale incluse în tematica formelor memoriale locale culturale și/sau colective ale orașului Cluj-Napoca, respectiv în problematica socială a acestor forme. Studiul analizează procesul de producție a memoriei culturale, strategiile de producere a memoriei și utilizarea socială a acesteia. Analiza s-a concentrat asupra organizării, funcționării și a efectelor proceselor de constituire a memoriei, precum și a proceselor comemorative ale unui singur oraș. Cercetarea de teren a avut loc în Cluj-Napoca, scopul acesteia constând în elaborarea unei imagini organice despre manipularea timpului, folosirea trecutului, a memoriei și caracterul local (localității/localité). Analiza producției, a expunerii și a utilizării memoriei se bazează pe trecerea în revistă și pe cercetarea ridicării plăcilor comemorative și a statuilor, respectiv a ritualurilor și a festivităților comemorative.
- În cadrul **Conferinței Internaționale a Gypsy Lore Society** a fost acceptată secțiunea pe politici publice și sociale privind integrarea romilor (***Roma and Public Policies: what impacts the integration of Roma***) propusă de Manuela Mendes (Universitatea din Lisabona, Portugalia), Olga Magano (Institutul Universitar din Lisabona - ISCTE-IUL) și Stefania Toma (cercetător ISPMN). Conferința va avea loc în București, în perioada 4-6 septembrie 2018, iar gazda evenimentului este Institutul de Istorie "Nicolae Iorga" și Facultatea de Istorie a Universității București. Propunerile pentru prezentări individuale pot fi trimise până în data de 31 martie 2018. Toate informațiile legate de conferință pot fi accesate pe [pagina conferinței](#).

- A apărut în numărul 4/2017 al revistei *Intersections. East European Journal of Society and Politics* articolul intitulat *Factors Affecting Turnout among Ethnic Minority Voters. The Case of Hungarians in Transylvania* [Factori ce influențează participarea electorală a alegătorilor aparținând minorităților etnice: cazul maghiarilor din Transilvania], semnat de [Kiss Tamás](#), [Székely István Gergő](#) (cercetători ISPMN) și Barna Gergő (Kvantum Research). Articolul abordează câteva aspecte teoretice referitoare la comportamentul electoral al minorităților printr-un studiu de caz despre maghiarii din Transilvania, una dintre minoritățile cele mai mobilizate politic din Europa postcomunistă. La toate alegerile parlamentare (dar și de alte tipuri) de după căderea comunismului, maghiarii din România au susținut într-o proporție foarte ridicată o singură organizație etnică puternică, UDMR. Totuși, pentru o mai bună înțelegere a acestui fenomen de vot etnic în bloc este necesară o analiză atât a proceselor macro-politice, cât și a micro-fundamentelor comportamentului electoral. Articolul se concentrează mai ales asupra acestora din urmă, deși atinge și câteva elemente ale contextului macro-politic. Analiza se concentrează în primul rând asupra participării la alegeri, deoarece din perspectiva reprezentării minorității maghiare acesta este cel mai important determinant al succesului, având în vedere că UDMR nu a avut până în momentul de față rivali serioși la alegerile parlamentare (adică, la alegerile parlamentare votul pentru alte partide nu a atins proporții semnificative în rândul comunității). Pentru a explica prezența maghiarilor la urne, studiul se inspiră din teoriile clasice ale studiului comportamentului electoral (elaborate pentru contexte non-etnice) pentru a evalua impactul factorilor considerați importanți în această literatură într-un context etnic. În această ordine de idei, este comparat impactul anumitor variabile în cazul electoratului majoritar (români) și cel al maghiarilor, folosind date din sondaje realizate pe baza unor eșantioane reprezentative pentru ambele grupuri. Una dintre concluziile cele mai importante ale studiului este că densitatea și componența etnică a rețelelor sociale ale alegătorilor au o importanță deosebită din perspectiva participării politice în cazul minoritarilor, însă nu și pentru electoratul național.
- Cei interesați de evenimentele organizate de către ISPMN pot accesa pagina noastră de internet. Pentru mai multe detalii în legătură cu aceste evenimente aceștia sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro, urmând ca cercetătorii implicați să le pună la dispoziție mai multe materiale.